

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede i
ruralnog razvoja

**IZVJEŠTAJ O O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPRJEČAVANJE BESPRAVNIH AKTIVNOSTI
U ŠUMARSTVU ZA PERIOD 2019-2021. GODINE, ZA 2019. GODINU**

Podgorica, februar, 2020. godine

I . Uvod

U cilju efikasnije borbe sa svim vidovima bespravnih aktivnosti u šumarstvu, Vlada je na predlog Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, na sjednici 21. marta usvojila Akcioni Plan za suzbijanje bespravnih aktivnosti u šumarstvu i formirala međuresorsko Koordinaciono tijelo. U sastavu tog tijela su predstavnici Ministarstva poljoprivrede i Uprave za šume, predstavnici Uprave policije, Vrhovnog državnog tužilaštva, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave carina, Poreske uprave kao i predstavnik NVO sektora.

Akcioni plan sadrži tri strateška i četiri operativna cilja, kao i 20 konkretnih aktivnosti. Kroz definisane strateške i operativne ciljeve doprinosi se realizaciji Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030 godine i Strategije razvoja šumarstva za period 2019-2023. godina.

Strateški ciljevi su dati u pravcu: razvijanja kapaciteta za preventivno djelovanje na sprečavanju bespravnih aktivnosti u šumarstvu; sprovođenja aktivnih mjera praćenja i otkrivanja bespravnih aktivnosti u šumarstvu; kao i u pravcu sprovođenja efikasnih mjera kaznene politike u sankcionisanju počinitelja bespravnih aktivnosti.

Operativni ciljevi su usmjereni na uspostavljanje efikasnih mehanizma za predupređenje pojave nelegalnih aktivnosti u šumama; uspostavljanje efikasnog monitoringa bespravnih aktivnosti; uspostavljanje sistema detekcije bespravnih aktivnosti u šumarstvu i sprovođenje akcija kontrole na terenu; kao i u pravcu povećanja procenta prijava koje rezultiraju adekvatnom kaznom za počinitelje bespravnih aktivnosti.

Aktivnosti koje se nalaze u Akcionom planu specifikovane su u tri grupe: preventivne mjere, sa ciljem predupređivanja pojava koje spadaju u nelegalne aktivnosti; zatim mjere monitoringa i detekcije, sa ciljem aktivnog praćenja i otkrivanja nelegalnih aktivnosti, kao i represivne mjere, sa ciljem osiguravanja da počinitelji nelegalnih aktivnosti budu procesuirani i kažnjeni na adekvatan način.

II . OSTVARENI REZULTATI

Kordinacioni tim je u toku 2019.godine u punom sastavu održao 10 sjednica u područnim jedinicama Uprave za šume, i to u najugroženijim područjima od bespravnih sječa. Na sastancima su analizirane nepravilnosti kod postupanja nadležnih službenika u vezi postupanja u odnosu na učinjene propuste, potom dodjele i kontrole koncesija iz prethodnog perioda kao i analiza stanja po pojedinim PJ Uprave za šume. U radu kordinacionog tima u pojedinim opštinama, prisustvovali su i predsjednici opština sa ciljem kako bi se u sinhronizovanim aktivnostima čim prije otklonile negativne uočene pojave (posebno uočene na putnoj infrastrukturi) na terenu.

1. Sporazum o međusobnoj saradnji

Unutar Kordinacionog tima kao prva mjera, postignuta je pisana saglasnost svih učesnika u timu u vezi preuzimanja obaveza i međusobne saradnje. U tom pravcu je potpisan i Sporazum o zajedničkom postupanju.

Definisani ciljevi sporazuma su:

- uspostavljanje osnovnih principa saradnje između strana potpisnica;
- utvrđivanje djelokruga saradnje između strana potpisnica;
- podsticanje efikasnosti strana potpisnica u zaštiti crnogorskih šuma od nezakonite sječe i prometa šumskih sortimenata i (ne)zaštićenih biljnih vrsta;
- rješavanje postojećih problema i prevazilaženje izazova unapređenjem propisa, sistema planiranja, instrumenata upravljanja i sistema monitoringa i kontrole;
- promovisanje višestruke funkcije šuma i pravedne podjele koristi koje generišu šumski ekosistemi;
- obezbjeđivanje slobodnog pristupa informacijama u posjedu strana potpisnica.

Foto: Sastanak Kordinacionog tima u PJ Andrijevice

2. Monitoring gazdovanja šumama

U izvještajnom periodu u saradnji sa Upravom za šume kontinuirano je praćeno stanje šumskih resursa i sprovođenje aktivnosti na gazdovanju šumama radi preduzimanja preventivnih mjera i njihove zaštite. Za održivo gazdovanje šumama sproveden je monitoring zasnovan na kvalitetu izvedenih radova i evidenciji svih realizovanih aktivnosti. U tom pravcu posebna pažnja je bila usmjerena na kontroli izgradnje i održavanja šumskih puteva što je bio jedan od najvećih naslijeđenih problema. Od strane resornog Ministarstva formirana je komisija čiji je zadatak da prati stanje izgradnje i održavanja šumskih puteva. Jedan od glavnih problema sa kojima se suočavao šumarski sektor je taj da od strane korisnika šuma

nijesu poštovani standardi u izgradnji puteva a izostajala je i kontrola od strane nadležnih službi vezano za osovinsko opterećenje šumske mehanizacije koja te puteve koristi i evidentan je nedomaćinski odnos koncesionara prema održavanju puteva.

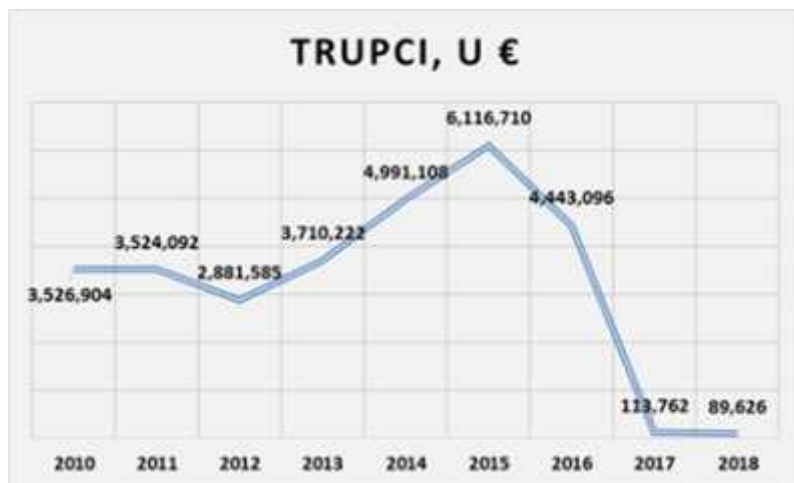

Foto: Testiranje mjerne platforme u Bijelom Polju

Preko podrške resornog ministarstva i uspostavljene saradnje sa svim članovima tima i jedinicama lokalne samouprave za opštine Andrijevica i Bijelo Polje nabavljene su mjerne platforme za osovinsko opterećenje teretnih vozila koji vrše transport drvene građe, što će u značajnoj mjeri doprinijeti poboljšanju stanja u kontroli održavanja putne infrastrukture.

Poseban izazov za rad kordinacionog tima bilo je opredeljenje da se kontroliše zakonit rad koncesionara i to posebno u segmentu poštovanja potpisanih koncesionih ugovora sa Upravom za šume. Činjenica da je Pravilnik o doznaci i sječi stabala, načinu prijema i obilježavanju drvnih sortimenata "Sl. List CG", br. 55/2015 omogućio da koncesionari i korisnici šuma samostalno izdaju otpremnice za transport drvene građe (donešen 2015.godine), značajno je otežavao osnovni zadatak kordinacionog tima ali i nadležnih inspekcija i drugih državnih organa. Taj pravilnik je u toku 2019.godine promijenjen i vraćena je odredba da službenici Uprave za šume izdaju otpremnice za transport drvene građe čime se uspostavlja kvalitetnija kontrola sledljivosti drvnih sortimenata. Pored bolje kontrole prometa drvnih sortimenata, ta mjera (da se od organa državne uprave izdaju otpremnice) pozitivno je i uticala na zaštitu i održavanje putne infrastrukture, jer sada ovlašćeno službeno lice prije stavljanja u promet, kontroliše opterećenost transportnih sredstava koji su natovareni drvnom građom a to više ne rade korisnici šuma, čiji je interes bio da (bez obzira na negativne posledice po puteve) u što većim utovarima izvezu drvenu građu iz šume.

Do donošenja Odluke o ograničavanju izvoza drvnih sortimenata od strane Vlade u 2017.godini, imali smo slučaj rekordnog izvoza neprerađene drvene građe van granica Crne Gore čak i od strane koncesionara koji su se ugovorima obavezali da će sve količine drvene mase dobijene na korišćenje prerađivati isključivo u svojim kapacitetima. To najslikovitije prikazuje sledeći grafički prikaz o ostvarenom izvozu oblovine iz Crne Gore;

Kao mjera za suzbijanje ovih pojava, u toku 2019. godine, produžena je *Odluka o ograničavanju izvoza drvnih sortimenata* što je u krajnjem imalo za efekat bolji finansijski učinak reprojekta šumarstva i drvoprerađivačkih kapaciteta u našoj državi.

U 2019. godini donešen je i Pravilnik o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe čime su stvorene pretpostavke posle dužeg vremena da se obračunavaju naplate i naknade za korišćenje nezaštićenih biljnih vrsta i na taj način uvede red i u toj oblasti.

Tokom 2019. godine u saradnji sa resornim ministarstvom preduzete su aktivnosti preko odsjeka za monitoring u šumarstvu oko monitoringa procesa izrade Programa gazdovanja šumama.

Kontrola izrada Programa gazdovanja šumama vršena je za 11 gazdinskih jedinica: „Planina Pivska“, „Voloder II“, „Bukovica“, „Ponikvica“, „Bukov potok-Sušac“, „Vučji-Potok“, „Čakor-Visitor“, „Javorak-Vojnik“, „Mejdanica Lisa“, „Volujak -Mratinje“, „Potkovač“.

U dvije gazdinske jedinice: „Bukov potok-Sušac“ i „Vučji Potok“ konstatovan je manjak drvene mase u odnosu na prethodni planski period i u tom smislu su formirane stručne komisije čiji je zadatak da se utvrdi razlog smanjenja drvene zapremine. Evidentno je da je na predmetnim područjima bilo neplanskih sječa.

Kada je u pitanju zaštita šuma u 2019. godini evidentiran je nešto veći broj šumskih požara u odnosu na 2018. godinu, s tim što je opožarena površina u 2019. godini u državnim šumama bila za oko 50 % manja. Slična situacija je i u privatnim šumama, gdje je zabilježen veći broj požara, ali na daleko manjoj površini.

Kordinacioni tim je posvetio značajnu pažnju uspostavljanju kvalitetne međuresorne saradnje i uspostavljanju preventive na način što je putem javnih saopštenja upozoravao na povećanu ugroženost od požara u toku sušnog perioda.

Bespravne sječe prema podacima Uprave za šume su se kretale u okvirima kao i 2018. godine, pri čemu je bespravno posječena drvena zapremina iznosila 6.037,50 m³. Pred nadležnim organima podneseno je 269 krivičnih prijava i 10 prekršajnih prijava. Na licu mjesta zaplijenjeno je 447,63 m³.

U odnosu na prethodni period broj krivičnih prijava je manji za 93 a značajno je povećan broj prijava na poznatog počinioca što ranije nije bio slučaj.

U toku perioda rada kordinacionog tima, šumarska inspekcija izvršila je ukupno 1.650 inspekcijska nadzora, od čega u oblasti šumarstva 1.404 nadzor i u oblasti lovstva 246 nadzora i utvrdila 379 nepravilnosti u oblasti šumarstva i 36 u oblasti lovstva. Za utvrđene prekršaje izdato je 118 prekršajnih naloga, u ukupnom iznosu od 61.030,00€, od čega u oblasti šumarstva 114 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 60.230,00€ i u oblasti lovstva 4 prekršajna naloga u iznosu od 800,00€.

Šumarska inspekcija u izvještajnom periodu izdala je 11 potvrda o privremeno oduzetim drvnim sortimentima u količini od 225,27 m³ drvne mase četinara i lišćara.

Foto: Bespravne sječe u PJ Pljevlja i zaplena bespravno posječenog drveta

Uprava policije je nadležnim tužilaštvima podnijela 8 krivičnih prijava protiv 8 službenih lica Uprave za šume zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivična djela nesavjestan rad u službi član 417 KZCG. Takođe u periodu 01.01.2019 godine do 01.12.2019 godine nadležnim tužilaštvima od

strane Uprave policije podnijela 26 krivičnih prijava protiv 31 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivična djela šumska krađa iz člana 324 KZCG .

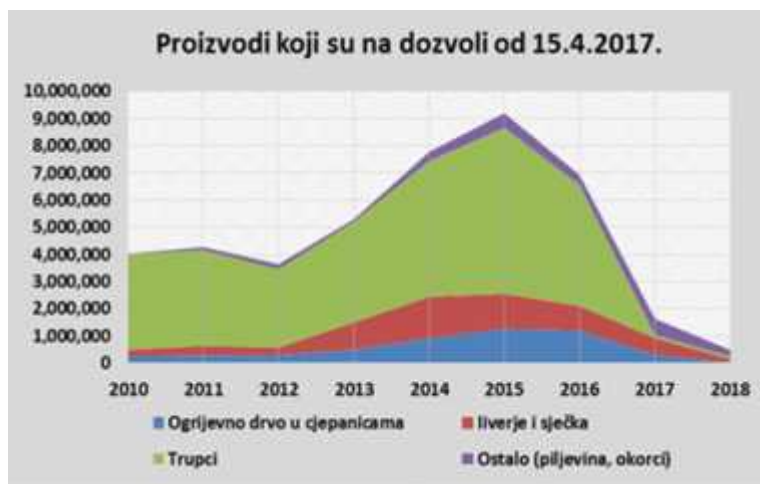
3. Monitoring sprovođenja Odluke o ograničenju izvoza drvnih sortimenata

Tokom 2019. godine produžena je Odluka o privremenom ograničenju izvoza drvnih sortimenata, čiji je rezultat potpuno zaustavljanje izvoza trupaca i ogrijevnog drveta, odnosno značajno povećanje izvoza rezane građe i drvnog peleta.

Rezultat ove mjere je i stabilizovana ponuda industrijskog drveta domaćoj drвноj industriji, kao i ponuda i cijena ogrijevnog drveta namijenjenog stanovništvu.

Iako proizvodnja u šumarstvu u 2019.godini bilježi pad od 11% u odnosu na prethodnu godinu u drвноj industriji je ostvaren rast 27,8% (poređenje 19/18 godina) a proizvodnja namještaja je veća za 62,4% (poređenje 19/18 godina) i bilježi se rast broja zaposlenih 13% (307 više u odnosu na 2018.godinu).

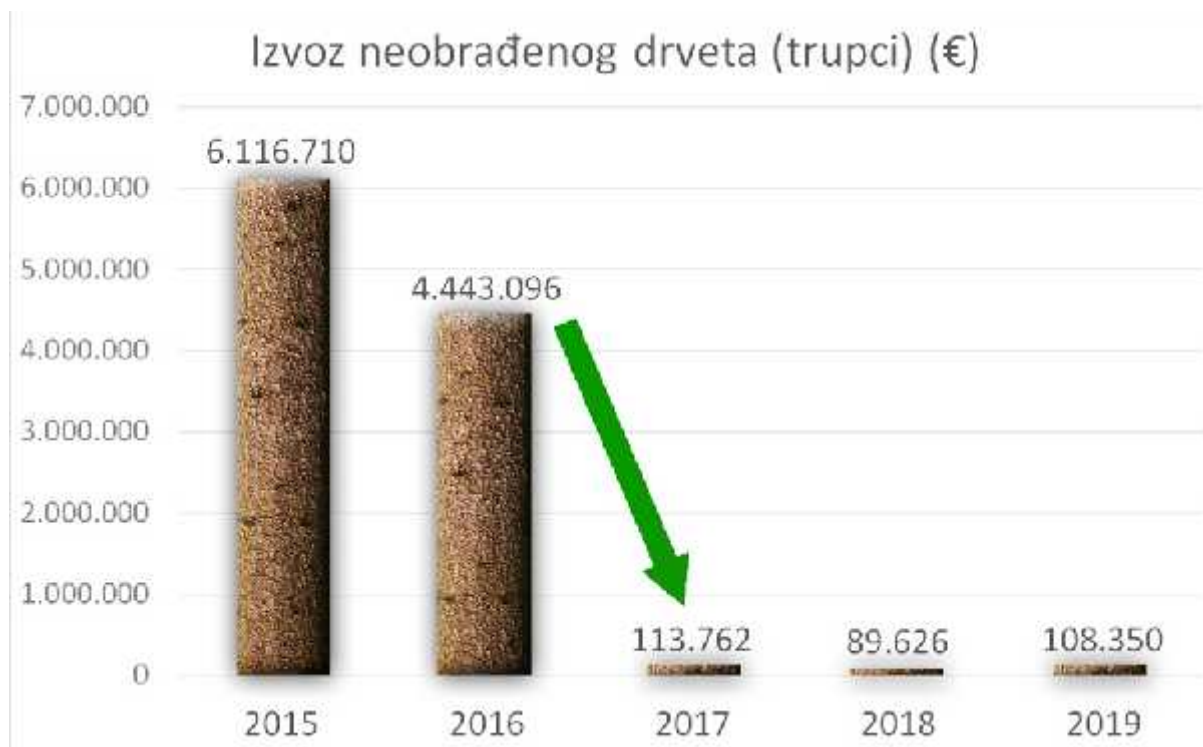
Efekti ovakve odluke: Izvoz drveta je manji za 41 put u odnosu na 2016. godinu, smanjen izvoz ogrevnog drveta za 33 puta u odnosu na 2016. godinu.

Može se konstatovati da su mjerama koje preduzete od strane ovog Ministarstva a koje su rezultirale zaustavljanjem nekontrolisanog izvoza, zaustavljeni negativni trendovi u ovoj oblasti. Indikatori pozitivnih trendova su pokazatelji bolje naplate koncesionih naknada, rasta proizvodnje i povećanja zaposlenosti u sektoru koji je za 5 godina uvećan za 615 novih radnih mjesta.

Sprovođenjem Odluke Vlade Crne Gore, o privremenom ograničenju izvoza određenih drvnih sortimenata, izvoz se vršio na osnovu dozvole izdate od ovog ministarstva. U toku 2019. godine u razmatranju je bilo 90 zahtjeva za izvoz drvnih sortimenata, od toga 48 zahtjeva je dobilo dozvolu za izvoz, 5 zahtjeva je odbijeno zbog nepotpune dokumentacije, 30 zahtjeva je povučeno po zahtjevu podnosioca zahtjeva. Dozvole su izdate za telegrafske, telefonske i

električne stubove u količini od 1272,10 m³, za cijepano ogrevno drvo u količini od 529,60 m³ i za TT stubove u količini od 742,50 m³.

Shodno svojim nadležnostima Uprava carina je, pri izvozu, posebnu pažnju je posvetila utvrđivanju vrijednosti robe za carinske svrhe na cijelom carinskom području, kao i dokumentaciju o ispunjenosti uslova za izvoz.

4. Kontrola poslovanja preduzeća

U izvještajnom periodu od strane Kordinacionog tima posebna pažnja je posvećena analizi stanja svih preduzeća korisnika šuma, a prvenstveno sa aspekta njihovog zakonitog poslovanja, ažurne dokumentacije (broja zaposlenih, uredne registracije objekata, mašina, opreme.....) i izmirenih obaveza prema zaposlenim i državi.

U ovom segmentu kordinacioni tim je imao značajnu podršku Poreske Uprave koja kontinuirano sprovodi aktivnosti koje se ogledaju u provjerama regularnosti poslovanja privrednih subjekata, tačnosti obračunavanja i plaćanja poreza i drugih dažbina, evidentiranja prometa proizvoda i usluga, kontrola tačnosti obračunavanja i plaćanja poreskih obveza i dr.

U Crnoj Gori na početku 2019.godine bilo je aktivno 476 preduzeća koja se bave sječom šuma, preradom drveta i proizvodnjom namještaja, a značajan broj njih (ukupno 202 preduzeća) imalo je prijavljenog samo jednog radnika što je bilo u posebnom fokusu rada ovog tima. Ostvareni prihod ovih preduzeća sa jednim radnikom u 2018. godini iznosi 4.649.462 €. Od toga 17 preduzeća ima prijavljene prihode na godišnjem nivou od 80.000 €

do 478.755 €, dva preduzeća više od 400.000€, a deset preduzeća su imala prihode od 100.000 – 200.000€.

Na kraju 2019.godine aktivno je 478 preduzeća -šumarstvo i usluge- sa zaposlenih 2896 radnika.

Kao rezultat sinhronizovanih aktivnosti u saradnju sa Vladinim timom za suzbijanje sive ekonomije ostvareni su ohrabrujući rezultati posebno u segmentu eliminisanja rada na crno. To se pokazuje i činjenicom da se broj zaposlenih u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu u ovom sektoru povećao za novih 307 radnih mjesta.

Kontrola svih preduzeća u reprokompleksu šumarstva i drvoprerade , vršena je sa aspekta legalnosti poslovanja, a koji se odnose na redovno izmirivanje obaveza prema zaposlenim, plaćanje poreza i doprinosa, pridržavanje mjera zaštite na radu, uredne registracije objekata, mašina, opreme, kao i ostalih obaveza propisanih zakonom.

Na osnovu uočenih nelogičnosti u iskazivanju rezultata poslovanja, kontrolisano je 134 preduzeća i tim povodom su donijeta rješenja o prinudnoj naplati potraživanja. Kontrole inspeksijskih organa su ostvarene u vezi kontrole rada na crno gdje su 42 lica evidentirana nakon kontrola da rade "na crno" je i shodno tom od strane nadležnih inspeksijskih organa preduzete su zakonom predviđene mjere.

Imajući u vidu činjenicu da se najveći broj nelegalnih aktivnosti veže za propuste kod korišćenja šuma to je posebna pažnja kordinaciog tima bila posvećena tom segmentu. Uočene su brojne nepravilnosti kod dodjele i kontrole koncesija iz prethodnog perioda. Prikupljen je materijal koji je proslijeđen nadležnim državnim organima za slučajeve dodjele koncesije preduzeću iz Pljevalja koje je u vrijeme dobijanja predmetne koncesije imalo višegodišnju blokadu žiro računa kod Poreske uprave za više od 2 miliona eura. Takođe je ukazano na potrebu preduzimanja mjera od strane nadležnih državnih institucija za slučajeve dodjele tri koncesije na prostoru PJ Kolašin gdje su evidentni propusti nadležnih službenika koji su omogućili da se mimo ugovora posiječe višestruko veća količina drvne mase i to bez prateće planske dokumentacije. U prvom slučaju se radi o koncesionaru koji je po konkursu dobio na korišćenje 8.400 m³ a iskoristio je 43.252 m³. Drugo preduzeće je po konkursu dobilo na korišćenje 24.122 m³, a iskoristio je 29.474 m³. Sa trećim preduzećem ugovorena je sječa od preko 6.000 m³ sve bez planske dokumentacije. Privatnim licima u PJ Kolašin su dodjeljivana prava na korišćenje sanitara po 3000 i 5000 m³ drvne mase što takođe. Nadležnim organima takođe je dostavljen predmet u slučaju jednog Konzorcijuma koji je korisnik šuma u PJ Rožaje a koji mišljenju članova kordinacionog tima treba da bude predmet stručnog vještačenja nakon čega će se dati preporuke za dalja postupanja .

Trenutno su u toku procedure za raskid dva koncesiona ugovora sa područja PJ „Pljevlja“ i to sa kompanijom DOO „Vektra Jakić“ Pljevlja i DOO „Bambis stolarija“ Podgorica. Razlog za pokretanje procedura raskida ovih koncesionih ugovora su nepoštovanje ugovorenih obaveza od strane koncesionara i to u cijelosti. Po pravosnažnosti predmetnih rješenja ovi koncesionari su pokrenuli više sporova kod različitih sudskih instanci.Sa DOO “Vektra Jakić” vodi se trenutno pet sudskih sporova, a sa kompanijom DOO “Bambis stolarija” dva sudska spora. U konkretnim slučajevima nije se reagovalo preventivno

Smatramo da su gotovo svi pomenuti slučajevi vezani za neplansko korišćenje šuma i monitoring koncesionih ugovora, uvezani i da su podsticali koruptivne aktivnosti u šumarstvu u prethodnom periodu.

Ni u jednom od ovih slučajeva u protekloj godini nije došlo do procesuiranja počinilaca bespravnih aktivnosti.

Pored brojnih ograničenja, ohrabruje činjenica da je Uprava za šume u Izveštajnom periodu značajno unaprijedila svoj rad i kao rezultat toga ostvaren je rekordan prihod od 7.215.090,90 €, što je više za 37% u poređenju sa prihodima od prije pet godina. Ostvareni rezultat je utoliko vrijedniji, što je ostvaren uz smanjeni obim sječe od 15% u odnosu na 2018.godinu ili čak 36% u odnosu na 2015.godinu, koja je bila rekordna po ostvarenoj proizvodnji u šumarstvu, ali i po obimu izvoza najkvalitenije oblovine iz Crne Gore. Ostvareni rezultat je u toliko vredniji što je ostvaren uz smanjeni obim sječe od 11 % u odnosu na 2018. godinu.

Ovim rezultatima značajno su doprinijele i aktivnosti na kordinacionog tima koji je analizirao potpisane koncesione ugovore i insistirao na njihovom doslednom poštovanju.

Aktivnosti na reformi sektora šumarstva su u 2019. godini dovedeni do faze konačnog predloga modela reorganizacije koncesionog modela korišćenja šuma, koji će u narednoj fazi biti platforma za javnu raspravu i konsultacije za jedinicama lokalne uprave, privatnim sektorom u šumarstvu, kao i sa drvnom industrijom kao najvažnijim partnerom u poslovnom smislu.

5. Saradnja sa drugim projektima i NVO

U toku 2019.godine kordinacioni tim je uspostavio sardnju sa međunarodnim projektom *NORAD* - "Regionalna akcija za borbu protiv kriminala i korupcije u šumarstvu" koju realizuju predstavnici NVO sektora uz podršku međunarodnih donatora- Norveška Vlada.

Sa ovim projektom realizovane su sledeće aktivnosti:

- Potpisivan je memorandum o saradnji;
- Održane su dvije lokalne radionice u Bijelom Polju i Kolašinu na kojima su prezentovani planovi/ciljevi projekta kao i predstavljane mehanizama koji mogu da utiču na smanjenje koruptivnih aktivnosti u šumarstvu;
- U novembru 2019. u Sarajevu održana je regionalna radionica za razmjenu znanja i iskustava članova regionalne mreže u okviru projekta "Regionalna akcija za suzbijanje korupcije i kriminala u šumarstvu". Na radionici su učestvovali predstavnici Ministarstava poljoprivrede i šumarstva, predstavnici inspekcija, šumarskih preduzeća, privatnog sektora i privatnih vlasnika šuma, Agencija za borbu protiv

korupcije i zaštite okoline, naučnih institucija i nevladinih organizacija, njih ukupno 43 iz četiri zemlje učesnice projekta (BiH, Makedonija, CG, SRB).

Svi učesnici su se složili da je trenutna institucionalna komunikacija zadovoljavajuća, ali postoji prostor za poboljšanja.

Osnovana ekspertska grupa trebala bi postati regionalna mreža za razmjenu iskustava i znanja tokom projekta, kao i nakon njegovog završetka.

Sve relevantne institucije iz regije složile su se da trebaju imenovati jednog zaposlenog kao predstavnika za regionalnu suradnju u vezi s projektnim aktivnostima i šire među samim institucijama.

Aktivnosti koje se pripremaju/u toku su:

-) Izrada digitalizovanih karata ilegalnih aktivnosti u sve 4 zemlje (na odabranim pilot područjima) ;
-) Sprovođenje upitnika/anketa čiji rezultati treba da daju pouzdanije procjene o opsegu i uzrocima nezakonitih aktivnosti i percepcije korupcije u šumarskom sektoru u pomenute 4 zemlje;
-) Izrada dokumenta koji će definisati nacionalne metodologije za praćenje ilegalnih aktivnosti u četiri zemlje projekta. Dokument treba razviti uključujući bazne izvještaje s pokazateljima koji se odnose na ilegalne aktivnosti u šumarstvu.

III. Predlozi za unapređenje stanja i prevazilaženja evidentiranih problema:

U proteklom izvještajnom periodu posebna pažnja je posvećena kontroli preduzeća korisnika šuma, prvenstveno sa aspekta njihovog zakonitog poslovanja ažurne dokumentacije i izmirenih obaveza prema zaposlenim i državi. Iako su vidljivi pomaci na planu odgovornog gazdovanja šumama ostali su problemi koje treba rješavati u narednom periodu. Tu se prvenstveno misli na:

-) U segmentu saradnje sa Upravom za Inspekcijske poslove, zbog specifičnosti kontrolisanih preduzeća, značajan dio kontrola treba vršiti timski (istovremeno postupanje šumarske, inspekcije rada, tržišne). To je posebno značajno u segmentu kontrole rada i zapošljavanja na crno. Problem je što početkom turističke sezone inspekcija većinu aktivnosti usresređuje prema primorju što značajno otežava kontrole preduzeća na sjeveru države. Nadalje, smatramo da mjere prema korisnicima šuma su preblage i neadekvatne uočenim propustima. Uočen problem predstavlja i dug mandat pojedinih inspektora na teritoriji samo jedne opštine ili područja.
-) **Predlog: Zamjena Inspektora po područjima djelovanja i transparentan plan aktivnosti inspekcija kako bi se sistemski mogle kvalitetno kordinirati aktivnosti.**

-) Proces monitiranja, otkrivanja bespravnih aktivnosti i obezbeđenja dokazivanja je problematičan kod gotovo svih subjekata uključenih u ovaj proces. Nije rijedak slučaj da nadležni organi konstatuju dijametralno suprotne konstatacije o činjeničnom stanju u kontrolisanim preduzećima ili slučajevima bespravnih sječa.

Predlog: Uspostavljanje jasnih procedura kod primjene nadležnosti državnog organa i efikasnije kontrole privrednih subjekata. Organizovanje tematskih radionica.

-) Kod otkviranja bespravnih sječa i zaplene drvne mase nastaje problem sa daljim raspolaganjem sirovine do okončanja postupka. Uprava za šume ne posjeduje transporta sredstva koji bi prevezla zaplijenjenu drvenu građu do privremenog stovarišta a privatni prevoznici te usluge ne žele da obavljaju zbog bojazni od osvete od onih koji su počinili bespravne sječe. Takvih slučajeva je bilo i u Izveštajnoj godini.

Predlog: Nabavka za potrebe Uprave za šume, kamiona sa grajferom koji će se pored ostalog koristiti i za transport zaplijenjene drvne građe.

-) Kaznena politika koja se sprovodi po prijavama za učinjene teže povrede radne dužnosti nije adekvatno sankcionisana.

Predlog: Pooštriti kaznenu politiku za djela nesavjestan rad u službi za čuvare šuma. Disciplinska komisija po našem mišljenju treba objektivnije da sagledava značaj pričinjene štete koje prouzrokuju pojedinci svojim postupanjem. U protekloj godini je vođena blaga kaznena politika što ni na koji način ne utiče da se preventivno utiče na nedozvoljene aktivnosti u šumama od strane ovlašćenih službenih lica.

-) Po našem mišljenju predugo trajanje svih vrsta postupaka koji su pokrenuti protiv počinioaca bespravnih aktivnosti i blaga kaznena politika.

Predlog: Smatramo da već u procesu samog definisanja prijave, od strane nadležnih organa treba obezbijediti mišljenja vještaka određenih struka kako se procesi nebi odugovlačili. Sa druge strane treba razmotriti činjenicu da li službenik koji je pravosnažno osuđen za šumsku krađu može i dalje vršiti isti posao nakon izdržane kazne.

-) Primjetno je da privredna društva koja se bave primarnom preradom drveta, najčešće proizvodnjom rezane građe, imaju niže cijene u izvozu u odnosu na cijene koje vladaju na domaćem tržištu kao i u okruženju. Fakturisanjem ovakvih cijena privrednim društvima u okruženju, smatramo da takva privredna društva ne iskazuju realno poslovanje i ne prikazuju stvarnu dobit.

Predlog: Kako bi se ovakav način poslovanja sveo na najmanju moguću mjeru potrebno bi bilo prilagoditi zakonske propise ili stvoriti uslove da inspeksijski organi mogu ovakav način poslovanja sankcionisati.

